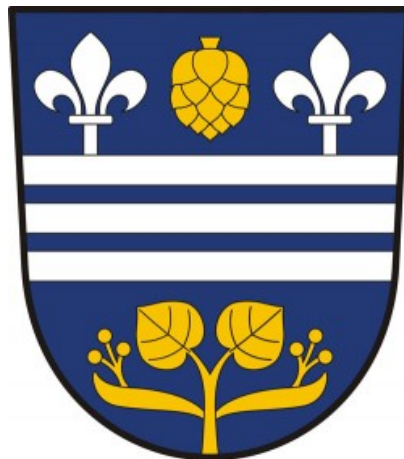

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE NOSÁLOV

NA OBDOBÍ LET
2021 - 2031

Schváleno ZO dne 17.9.2021

Úvod

Program rozvoje obce Nosálov lze považovat za jakýsi strategický koncepční dokument, který pomáhá charakterizovat prioritní oblasti potřeb, které obec má a v nichž se může a především chce rozvíjet. Stanovení těchto prioritních oblastí je dáno zejména demografickou, environmentální, sociální a ekonomickou analýzou dané obce. Analytické zhodnocení obce se nachází v úvodní části tohoto dokumentu. Na konci analytické části se nachází souhrnná SWOT analýza, kde jsou stanoveny slabé a silné stránky obce, dle nichž lze stanovit, v čem je možné obec dále rozvíjet. Lze dle toho také vyvodit jak využít potenciálu, jež doposud má. Dále jsou ve SWOT analýze vymezeny příležitosti a hrozby, jež by budoucímu rozvoji mohly bránit.

Po analytické části následuje část návrhová, kde je uvedena vize. Ta říká, jak by měla obec vypadat v časovém horizontu 10 -20 let. Dále následuje formulace cílů, opatření a aktivit, jež by měly přispět ke splnění vymezených prioritních oblastí.

Dokument Program rozvoje obce Nosálov na období let 2021 - 2031 byl zpracován v rámci řešení projektu "Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí" (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Projekt byl financován z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu České republiky. Představitelům obce byla poskytnuta metodická podpora jako pilotním obcím projektu, které byly vybrány za účelem praktického ověření jednoho ze vzniklých produktů projektu - metodiky tvorby programu rozvoje obce.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

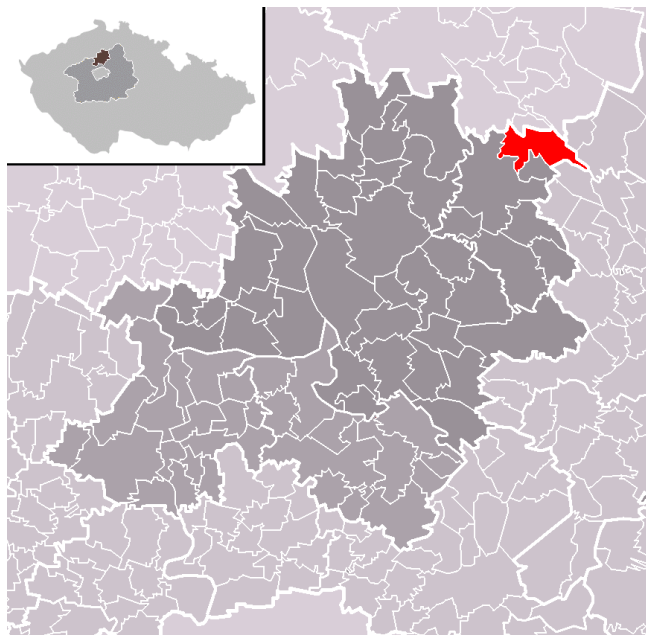
Obec Nosálov

Obec Nosálov se nachází ve Středočeském kraji, konkrétně v okrese Mělník. Dříve nesla obec názvy jako Nosaadel, Nossadel, též Nosáhlov, něm. Nosadl.

Rozkládá se při jihovýchodním okraji Ralské pahorkatiny, zhruba 20 km severovýchodně od Mělníka a 18 km severozápadně od Mladé Boleslavi.

Probíhá jí východní hranice Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko - Máchův kraj. Centrální zástavba obce je od roku 1995 chráněna jako vesnická památková rezervace.

K 1.1.2021 ze žilo 184 obyvatel a rozloha obce je 11,1 km². K obci Nosálov patří také části Libovice a Příbohy.

Krajina v okolí, využívání krajiny, přírodní útvary, vodní toky

Obec se nachází v malebně zvlněné krajině Polomených hor ve výšce 382 m.n.m. Obec je rozložena na jihovýchodní úbočí Vrátské hory, jejíž vrchol je zakončen ve výšce 508 m.n.m. ocelovým objektem rozhledny.

Vrátská rozhledna nabízí návštěvníkům nádherný výhled na celé severovýchodní Čechy, Ralskou pahorkatinu a Českolipsko, korunované dominantou hradu Bezděz až po Jizerské hory, Ještěd a západní Krkonoše.

Okrajem obce prochází Strenický potok, v centru obce Nosálov je rybník a v části obce Libovice je požární nádrž.

Ochrana přírody, ochranná pásma

Střed obce Nosálov tvoří unikátní soubor původních dřevěných chalup, tzv. chmelařských domů z přelomu 18. a 19. století. V roce 1995 byla díky svému ucelenému architektonickému jádru tato část obce vyčleněna jako vesnická památková rezervace. K obci Nosálov patří také části Libovice a Příbohy.

Historie obce

První písemná zmínka o vesnici Nosaleis pochází z roku 1324. K roku 1399 se připomíná Ješek s příjmením Nossal. Od dvora tohoto rodu bylo odvozeno označení Nosálův, které přešlo na název celé obce.

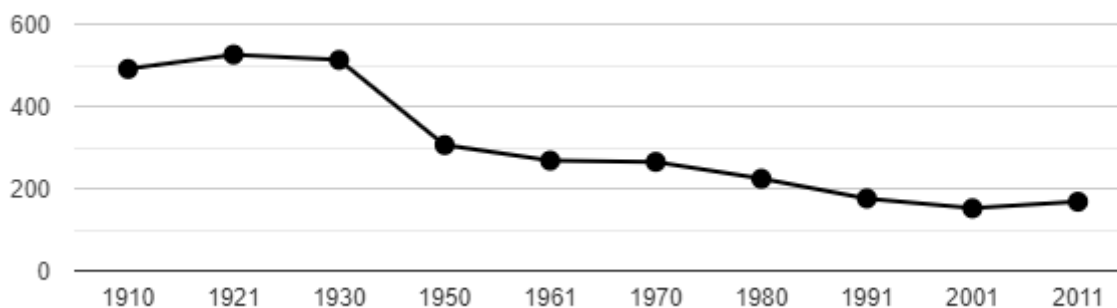
2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Počet obyvatel, vývoj

Největší úbytek obyvatel v obci Nosálov byl zaznamenán v období kolem 2. světové války. Toto období bylo krizí pro většinu obcí v zemi. Od r. 1950 počet obyvatel postupně klesal, avšak na počátku nového tisíciletí opět začíná stoupat.

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Nosálov od roku 1910

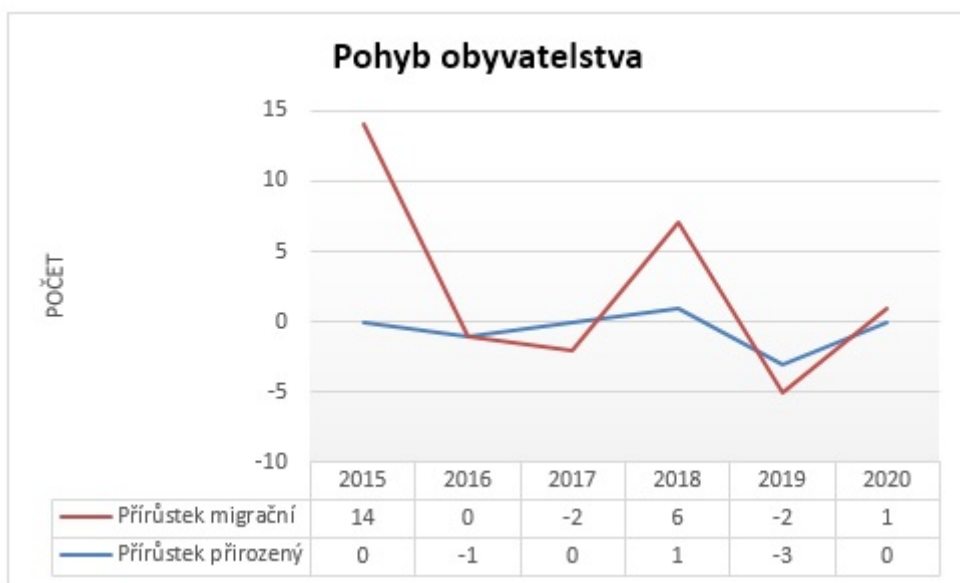
Zdroj: ČSÚ

Na grafu níže je viditelný pozvolný přírůstek počtu obyvatel v obci Nosálov, za posledních 10 let téměř o 25.

Přirozený přírůstek/úbytek, migrační saldo

Během pěti posledních sledovaných let, tzn. roky 2015 až 2020 převyšoval v obci přírůstek migrační. Lidé spatřují výhodu života na venkově, zejména pak v malebné krajině Kokořínska.

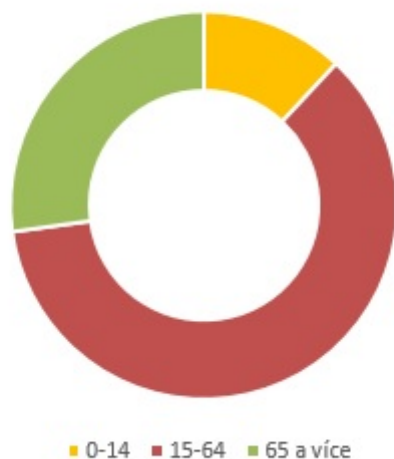

Věkové složení obyvatel

Největší podíl na celkovém počtu obyvatelstva v obci Nosálov zauímají obyvatelé ve věku 15-64 let, což odpovídá předpokladům. Z procentního hlediska se jedná o 61% produktivního (práceschopného) obyvatelstva.

Je zde však vidět velký poměr seniorů nad 65 let v porovnání s dětmi do 14 let. Seniorů je celých 27 %, přičemž dětí pouze 12 %.

Věková struktura obyvatelstva v obci

Předpokládaný vývoj podílu dětí a seniorů

Dle výše uvedeného grafu je zřejmé, že se v obci nachází poměrně velký podíl seniorů nad 65 let oproti dětem. I přes tuto skutečnost je však předpokládáno, že se podíl dětí bude postupně zvyšovat. V případě nastalé potřeby budou řešena opatření podporující právě děti či seniory.

Sociální situace

V obci nejsou doposud zaznamenány skupiny sociálně slabých obyvatel, není zde sociálně vyloučená lokalita ani se zde nevyskytují sociopatologické jevy. Obec je klidnějšího rázu.

Spolky

Myslivci

V obci Nosálov a přilehlém okolí má svoji působnost Myslivecký spolek Nosálov.

Podpora spolků

Vzhledem ke skutečnosti, že obec nemá kulturní zařízení ani větší sportovní zázemí, kde by se konaly kulturní a společenské akce, podporuje spolek materiálně.

Práce s mládeží a seniory

Obec věnuje velkou péči o své seniory - pořádá pro ně pravidelné posezení před Vánoci, kde dostávají také drobné vánoční dárky. V případě životních jubileí obec organizuje posezení s dary.

Akce pořádané v obci

V obci se koná během roku mnoho kulturně-společenských akcí, jako je: pálení čarodějnic, Velikonoční malování vajíček, Den dětí, rozloučení s prázdninami, dlabání dýní, Mikulášská nadílka a zdobení vánočního stromečku. Historicky byly pořádány také Máje, do dnešní doby se již však nedochovaly.

Informování občanů o dění v obci

Občané mohou být informováni prostřednictvím rozhlasu, webových stránek obce či úřední desky (které jsou v obci a jejích částech celkem 3). Nejrychlejší způsob a také nejhojněji využívaný způsob distribuce informací je prostřednictvím SMS zpráv. Jak obci, tak obyvatelům tento způsob vyhovuje.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

Charakter ekonomických aktivit

Navzdory předpokladu a běžným hodnotám u obcí Středočeského kraje, je v obci Nosálov velký podíl skutečně fungujících provozů oproti podnikům registrovaným. Bývá běžnou praxí, že se počet registrovaných podniků a podniků se zjištěnou aktivitou silně liší. Skutečně fungujících podniků bývá maximálně polovina zregistrovaných.

U obce Nosálov je tento poměr vyšší. Podniků se skutečnou aktivitou je v obci 64,5 %. Nejvyšší počet je pak fyzických osob, především FO podnikající dle živnostenského zákona.

V obci se nenachází žádná družstva ani akciové společnosti.

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	48	31
Fyzické osoby	43	28
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	35	22
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	1	1
Zemědělství podnikatelé	7	5
Právnícké osoby	5	3
Obchodní společnosti	3	2
akciové společnosti	.	.
Družstva	.	.

Odvětvová a velikostní struktura podniků

Největší počet skutečně fungujících podnikatelských subjektů je z oblasti velkoobchodu a maloobchodu, dále pak ze zemědělství a stavebnictví.

Velikostně se jedná spíše o menší podniky či FO.

Období: 31. 12. 2020

Podnikatelské subjekty podle odvětví

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	10	7
B-E Průmysl celkem	4	4
F Stavebnictví	9	6
G Velkoobchod a maloobchod ...	11	5
H Doprava a skladování	3	.
I Ubytování, stravování a pohostinství	2	1
J Informační a komunikační	.	.
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1	1
L Činnosti v oblasti nemovitostí	.	.
M Profesionální, vědecké a ...	5	4
N Administrativní a podpůrné činnosti	1	1
O Veřejná správa a obrana...	1	1
P Vzdělávání	.	.
Q Zdravotní a sociální péče	.	.
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	.	.
S Ostatní činnosti	1	1
X nezařazeno	.	.

Charakteristika klíčových podnikatelských subjektů

- Farma Parusovi / živočišná výroba - ovce, kozy, produkty, sýry
- Farma Henrietta / živočišná výroba - ovce, kozy, krávy, produkty, sýry
- Jezdecký Libovice
- Roubenky Stříhavka - rodinná firma byla založena v roce 1993. Jelikož sídlí v CHKO Kokořínsko-Máchův kraj, kde se nachází velké množství dochovaných roubených stavení, neustále se snaží navázat na umění dávných tesařských mistrů stavbou nových roubenek a opečováním těch historických.
- Autoservis Josef Souček
- Stinka - poskytování služeb pro zemědělství, zahradnictví, rybníkářství, lesnictví a myslivost

Spolupráce s podnikateli, podpora podnikání

Obec místní podnikatelské subjekty podporuje především pozemky, na kterých mohou provozovat svoji činnost, v rámci nájemního vztahu.

Charakter zemědělské výroby

V obci se nachází jak zemědělci, tak farmáři. Zemědělci jsou zaměřeni spíše na rostlinnou a polní výrobu, farmy však bývají živočišné. Jedná se o zpracování kravských produktů, ale také kozích i ovčích.

Služby

Občerstvení Mrak Food. Dále zde byla zajištěna prodejna potravin, která byla však již zrušena. Jiné služby se v obci nenachází.

Atraktivita cestovního ruchu (přírodní, kulturní), turistické cíle

V době prázdnin a turistické sezóny se díky své poloze v krásné, klidné a lesnaté krajině zvyšuje počet obyvatel díky návštěvníkům několikanásobně.

Návštěvníci jezdí především na **Vrátenskou horu**, kde je zdejší nejznámější **rozhledna**, ze které je vidět do širokého okolí. Dále je přímo v obci Nosálov vystaveno hojné množství nejen trpaslíků, kteří jsou také turistickým lákadlem a jejichž sbírka se neustále rozšiřuje.

Nosálov je také známý svojí **památkovou rezervací**, jsou zde krásné historické roubené chaty a náves je stále zachována a udržována v historickém duchu.

zdroj: <https://www.vyletnik.cz/mistopisny-rejstrik/stredni-cechy/melnicko-a-kokorinsko/542-nosalov/>

Památková rezervace lidové architektury v Nosálově byla vyhlášena v roce 1995.

Mezi chráněné domy patří: čp. 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 21, 25, 26, 30, 32, 34, 36, 41, 45. Dále pak kaplička na návsi a Sellnerovo hradiště.

Základem zajímavého a nepochybně středověkého půdorysu obce je náves ve tvaru protáhlého trojúhelníku, zúžená na západní straně do úzkého hrdla, ze kterého vybíhá ulice západním směrem. Severní i jižní strana návsi a navazující ulice je hustě zastavěna usedlostmi. Východní stranu uzavírá areál hospodářského dvora, stojícího pravděpodobně na místě původního zemanského dvorce. Nejvýznamější stavbou byla renesanční brána u čp. 49, zdobená sgrafity. Postavena byla v roce 1600, dnes již neexistuje. Velmi starobylé jsou i sklepy v téže usedlosti a sklep pod hospodářským dvorem na východě.

Ve vsi se zachovala řada roubených, patrových domů. V severovýchodním rohu je usedlost čp. 3 s výměnkem, oba domy jsou roubené, štítová průčelí jsou obložena eternitem. Sousední dům čp. 4 je narušen novodobými úpravami. U domu je dvoudílná empírová brána z počátku 19. století. Nejhodnotnějším byl dům s čp. 5 - byla to jedna z nejstarších roubených chalup z počátku 17. století. Kolem roku 1980 byla však zbořena. Dům čp. 6 má přízemí přezděné na počátku 20. století, patro roubené s novějšími úpravami. Dům čp. 8 má roubenou světnici v přízemí, zadní část přízemí je přezděná. Patro s pavláčkou je celé roubené. Podobný je i dům čp. 9, naproti stojí patrové stavení s roubenou výměnkářskou světnicí a roubeným patrem. U usedlosti je klenutá klasicistní brána s datem 1848. Usedlost čp. 10 má v čele sýpku zděnou z pískovcových štuk, patro sýpky je roubené. Dvůr uzavírá jednoduchá zděná branka, roubená chalupa, štít na kobyly. Obdobně řešené je i čp. 11, dvoudílná brána z pískovcových štuk, chalupa na kobyly s ozdobnými hlavicemi sloupků. Srub má spodek kamenný, pavláčka, původní okénko s římsami. Poslední v řadě je čp. 12, opět roubené. Na jižní straně zbyl ze zbořené usedlosti jen hodnotný patrový roubený dům. Roubené světnice i patra mají i domy čp. 32 a 36, u čp. 36 byla zbořena původní dvoudílná brána, pozdně barokní z roku 1770. Usedlost čp. 34 je velký roubený patrový dům a roubené hospodářské stavení se sýpkami v patře. V chalupnické zástavbě jsou další roubené domy čp. 25, 26, 41, 45.

Suchý mlýn

Severovýchodně od Nosálova, poblíž Strenického potoka, je důl, zvaný Suchý mlýn. Z Nosálova se do něj chodilo starou mlýnskou cestou, která vedla roklí Čihadly. Místy je cesta vysekána ve skále, ve které jsou ještě patrné rýhy od železných obručí kol. V roce 1873 zde ještě stálo 6 domů. Mlýn byl zničen vodou. Dnes je tam několik bývalých sklepů tesaných ve skále. Za údolím Suchého mlýna vede vpravo do kopce směrem k Žákovským polím lesní cesta. Nahoře, na rovině jsou zbytky bývalé hájenky a přes cestu pod skálou jsou sklepy.

zdroj: <https://nosalov.eu>

Pěší turistika

Sellnerova stezka

Sellnerova stezka je vhodná pro ty, kteří se na výlety rádi dopravují vlakem. Celá trasa měří 17 km, začíná na vlakové zastávce Bezděz a končí u železniční zastávky Skalsko. Provede návštěvníky krajem historických románů Karla Sellnera.

Zeleně značená stezka vychází z vlakové zastávky Bezděz do lesa, po několika kilometrech přichází k rozcestí Pankrác, dále mezi vršky Kluka (356 m) a planinou Holiska (332 m).

Stežka ústí u silnice 273, pokračuje po ní k jeskyni Cikánský kámen a k ústí Strenického potoka. Tam opět zabočí do lesa a vede v údolí potoka nedaleko jeskyní Suchý mlýn, Spálený mlýn a Petrovina. Pak vystoupá k obci Trnová a následně klesne do údolí k železniční trati. Tam se nachází cíl cesty, vlaková zastávka Sudomeř. Na stanici objevíte i malé Muzeum železniční historie.

Obcí prochází také **modrá turistická trasa**:

 Skramouš - Lobeč - Houska

Turistická infrastruktura

Pro návštěvníky je zajištěno pouze občerstvení v místním gastroprovozu Mrak food. V obci se nenachází obchod ani ubytovací kapacity.

Nejbližší ubytování je v cca 2,5 km vzdálené obci Lobeč, kde je zajištěno také stravování.

Trh práce

Míra nezaměstnanosti, vývoj

Počet nezaměstnaných osob v obci se během let 2008 až 2018 udržoval s mírnými výkyvy kolem hodnoty 12. Ačkoli v posledním sledovaném roce hodnota výrazně klesla a přes celosvětovou pandemii se situace od r. 2019 výrazněji neměnila a počet nezaměstnaných osob je přibližně stejný.

Vývoj počtu nezaměstnaných osob v letech 2007 až 2019

Zdroj: ČSÚ

Dojíždka a vyjíždka za prací

Obyvatelé obce z velké většiny dojíždějí za prací do okolních větších měst, případně potom do hlavního města. Zaměstnání jsou v Mladé Boleslavi, na Mělníku či v Praze.

Opatření na podporu zaměstnanosti

Mezi obcí a Úřadem práce probíhá pravidelná spolupráce, podporující zaměstnanost. Zaměstnanci zajišťují údržbu obce, obecního majetku a zeleně.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou, vodovod, technický stav, kapacita, kvalita vody

Obec Nosálov i část Libovice jsou napojeny na vodovodní síť díky vodojemům. Vodovod Libovice byl přenechán společnosti VAK Mladá Boleslav, a.s., výměnou za podílnictví na akciích společnosti.

Čistění odpadních vod, kanalizační síť, ČOV

V obci se v současné době nenachází kanalizační síť.

Plynofikace

Obec není plynofikována, není sledována poptávka po plynofikaci a proto není ani plánována.

Zásobování teplem

Obyvatelé obce si tepelnou energii na vytápění zajišťují většinou lokálně.

Stav a kapacity ostatní technické infrastruktury

V obci je velmi špatný stav sítě pro internet. Do budoucna je tento problém nutné řešit.

Nakládání s odpady

V obci je zajištěn sběr komunálního odpadu, tříděného a velkoobjemového odpadu. V rámci tříděného odpadu jsou sběrná místa na plast, papír, sklo, bioodpad a kovy. U některých druhů odpadu není zajištěn pravidelný svoz, ale pouze nárazový na objednání.

V obci se nenachází skládka, kompostárna ani sběrný dvůr.

Dopravní infrastruktura

Čísla a kategorie komunikací procházejících obcí

Územím obce prochází silnice č. II/273. Silnice II/273 je silnice II. třídy, která vede z Mělníka do Obory. Je dlouhá 33,7 km. Prochází dvěma kraji a třemi okresy. V obci Nosálov se silnice II/273 kříží se silnicí III. třídy č. 27321, která vede dále do části Libovice.

Zdroj: mapy.cz

Vzdálenost obce od nájezdu na dálnici/rychlostní komunikaci

Dálnice D10 (dříve rychlostní silnice R10) je dálnice, která vede z Prahy přes Mladou Boleslav do Turnova, kde končí a napojuje se do silniční sítě.

Po dálnici je v úseku od Prahy po Turnov, přesněji od mimoúrovňové křižovatky Satalice po konec dálnice u Turnova, vedena evropská silnice E65.

Dopravní zátěž obce

Obec je zatížena především nákladní dopravou, která by neměla ve směru na Libovice vůbec jezdit. Bohužel zákaz není respektován a komunikace jsou v tomto směru ničeny.

Zejména pak v zimních měsících zde bývají i uvíznuté a kompletně zablokují spojení do obce.

Správa komunikací

Silnice procházející obcí, která je pod Krajskou správou a údržbou silnic Středočeského kraje. Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje, p.o. je správcem komunikací II. a III. tříd ve Středočeském kraji. Údržba z této strany však není zcela vyhovující.

Železniční doprava

Obcí Nosálov neprochází, vzhledem k jejímu umístění, železniční trať ani zde není zřízena zastávka železniční dopravy.

Cyklostezky a cyklotrasy

- **Cyklotrasa č. 0001** Vráteňský okruh
- **Cyklotrasa č. 0008** Nosálov - V Lukách (vhodné pro MTB a trekkingové bicykly)
- **Cyklotrasa č. 0002** Vojetín – Libovice přes Vráteňskou horu (vhodné pro MTB a trekkingové bicykly)
- **Cyklotrasa č. 143** Ráj - Dobrovice

Místní komunikace

Délka a technický stav

Údržbu místních komunikací zajišťuje obec. Jejich stav je vyhovující. Směrem na Příbohy je komunikace ve špatném stavu, avšak obec se bude do budoucna snažit i tuto komunikaci rekonstruovat.

Údržba a zimní údržba

Obecní komunikace jsou v zimních měsících udržovány občany obce.

Parkovací místa

Parkovací místa v obci jsou, avšak není zde potřeba zřizovat další.

Dopravní obslužnost

Autobusová doprava

Obec je zapojena do systému PID, z důvodu optimalizace veřejné dopravy ve Středočeském kraji. Obcí projíždí linka č. 693 Mšeno - Nosálov - Katusice.

Kvalita spojení

Početně jezdí více linek, než jezdilo dříve. Některé spoje je však nutné platit, jelikož je sledován zájem v tyto časy jezdit.

5. Vybavenost obce

Zdravotnictví

Lékařské služby v obci

Přímo v obci Nosálov nejsou zajištěny lékařské služby. Nejbližší dostupnost lékařských služeb je v nedalekém Mšeně (8 km). Město Mšeno disponuje následujícími zdravotnickými zařízeními:

- Ordinance pro děti a dorost
- Zubní ordinace MŠENO-DENT s. r. o.
- Ordinance praktického lékaře pro dospělé (1 + 1 v Domově seniorů)
- lékárna

Zubní pohotovost se nachází ve městě Mělník.

Dostupnost zdravotnických zařízení

Nejbližší polikliniku, nemocnici a pohotovost mají obyvatelé obce k dispozici ve městě Mladá Boleslav a Mělník. Mělník je vzdálen zhruba 20 km, Mladá Boleslav 18 km. Časový dojezd do obou měst je zhruba stejný. Někteří obyvatelé jezdí také do České Lípy.

Záchranná služba

V případě naléhavých zdravotních potíží dojíždí do obce Nosálov záchranná služba z Mělníka.

Sociální péče

Sociální služby, jejich rozsah a způsob zajištění

Do obce dojíždí pouze služby zaměřené na seniory. Jedná se o terénní sociální službu z Mělníka a také Český červený kříž.

Dostupnost zařízení sociálních služeb

Kompletní zajištění širokého spektra sociálních služeb je ve větších městech jako Mělník a Mladá Boleslav, kde je také prováděno komunitní plánování sociálních služeb.

Podmínky pro život seniorů

Ve Mšeně se nachází Domov seniorů, který byl otevřen v lednu roku 2004.

- kapacita - 83 lůžek
- zaměstnanců - 52
- vybavení - rehabilitace, kadeřnické a pedikérské služby, ordinace lékaře, prádelna, gastroprovoz, jídelna, hobby dílna

Školství

Stará škola

Škola v Nosálově je poprvé doložena roku 1793. Ze začátku však neexistovala žádná školní budova. Vyučování probíhalo v domku tehdejšího učitele. V letech 1796 – 97 byla postavena školní budova.

Dne 23.4.1906 byla stržena stará škola, pro vyučování byla najmuta hospodářská budova čp. 49 a nová škola byla dokončena v říjnu roku 1906.

Zdejší Správní komise 11. května 1919 zažádala Zemskou školní radu o přeměnu vyučovacího jazyka německého na jazyk český. Vznikla tak škola česká. V říjnu 1938, po obsazení Nosálova Německem, byla česká škola změněna na německou. České děti mohly navštěvovat českou školu v Lobči, později to ale německé úřady zakázaly.

Po skončení války byla škola opět změněna na českou. Škola ukončila svoji činnost v roce 1964.

Současnost

Děti musí jak za předškolním, tak za základním, potažmo i navazujícím vzděláním dojíždět.

V rámci předškolního vzdělávání se jedná o MŠ Mšeno a MŠ Okna (2x). Základní vzdělávání v ZŠ Mšeno a ZŠ Okna. Děti mohou navštěvovat také ZUŠ Mšeno.

Kultura a péče o památky

Podmínky pro kulturní aktivity

Obec nemá své vlastní kulturní zařízení. Větší kulturní akce se konají v sokolovně v Lobči. Venkovní akce je možné pořádat na hřišti či u rybníka v centru obce.

Kulturní památky

Kaple Nejsvětější Trojice

Kaple Nejsvětější Trojice v Nosálově je kulturní památkou ve smyslu zákona 20/87 Sb., o státní památkové péči, evidovanou pod rejstříkovým číslem 31120/2-1397. Současně se nachází na území vesnické památkové rezervace, vzniklé nařízením vlády ČR ze dne 26.05.1995 o prohlášení území ucelených částí vybraných měst a obcí s dochovanými soubory lidové architektury za památkové rezervace. Jedná se o památkově hodnotnou drobnou sakrální stavbu pocházející z počátku 19. století či jeho první poloviny.

V části Příbohy je křížek, který stojí při cestě z Housky na Příbohy. Byl postaven roku 1868 za hrabat Kouniců vládnoucích v té době panství Houska. V roce 2010 byl opraven.

O vesnické památkové rezervaci a ostatních turisticky navštěvovaných lokalitách je zmínka v kapitole **3 Hospodářství**.

Sport a volná čas

Podmínky pro sportovní a volnočasové aktivity

Kromě volnočasového vyžití u rybníka, hřiště a dětského hřiště nejsou v obci místa pro sport a trávení volného času.

Na parcele č. 100/2 je prostor k vybudování volnočasového areálu.

Dostupnost sportovních zařízení v okolních obcích

Ve Mšeně je možné provozovat široké spektrum sportovních aktivit, jako např. fotbal, lezečství, různé kroužky, tenis či mnoho dalších aktivit na multifunkčním hřišti.

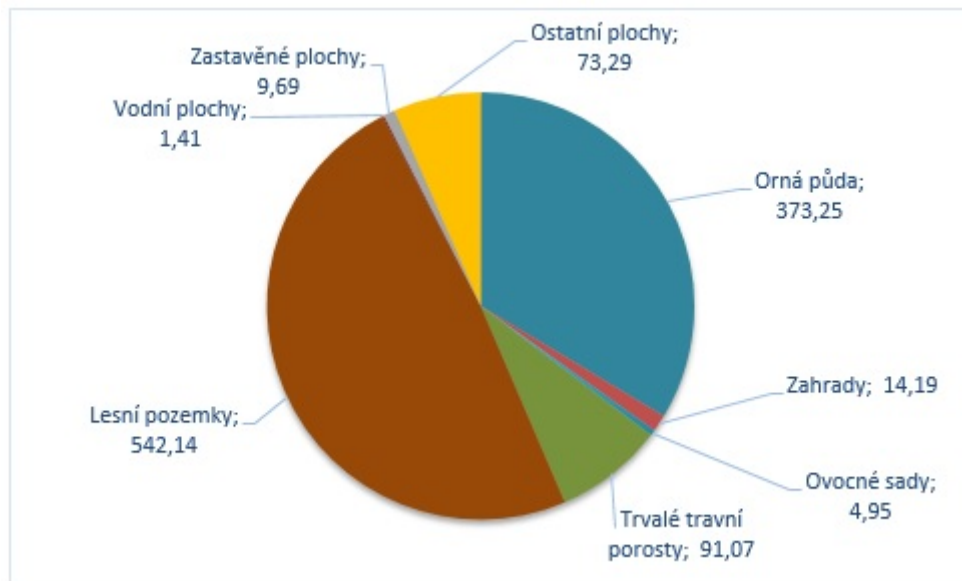
6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

Půdní fond, členění, kvalita, míra ohrožení erozí

Nejvyšší podíl na celkové výměře půdy zaujímají lesní pozemky, a to především z důvodu lokalizace obce v nádherném Kokořínském údolí. Dále je zde rozvíjeno zemědělství v rámci dostupných ploch orné půdy.

Podíl zastavěných ploch je, i vzhledem k počtu obyvatel v obci, nízký.

Pozemkové úpravy v obci

Komplexní pozemkové úpravy v obci jsou plánovány na rok 2022.

Kvalita ovzduší

Z důvodu nerespektování dopravních zákazů kamiony je zde zhoršený nejen stav komunikací, ale také ovzduší.

Kvalita vody v tocích a vodních plochách

Rybník Nosálov

Nebeský rybník na návsi v Nosálově byl v roce 2020 rekonstruován.

Libovice

V části Libovice se nachází požární nádrž, která byla díky aktivitě obce vyčištěna a obnovena. Dále se zde provede výsadba v okolí nádrže za přispění správy CHKO.

Dále se na samotném okraji obce zčásti nachází Strenický potok.

Ochrana životního prostředí

Chráněná území, jejich charakter

CHKO Kokořínsko-Máchův kraj

Malebná přírodní oblast skal, překrásných jezírek a vesniček s lidovou architekturou. Kokořínsko je proslulé romantickými roklemi a unikátními pískovcovými věžemi, branami, okny a dalšími útvary, které se v takové formě a rozsahu nevyskytují v žádné jiné oblasti České republiky.

Střety rozvojových záměrů s ochranou přírody

Kromě sezonních opatření spojených s místní faunou nikdy nebyly střety s ochranou přírody.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

V obci Nosálov funguje klasický obecní úřad, který zajišťuje všechny povinné úřední úkony a je zde zřízen také Czech POINT. Pověřený obecní úřad, matrika, stavební úřad a pošta se nachází ve městě Mšeno, finanční a katastrální úřad pak dále na Mělníku.

Počet zaměstnanců obce

Zaměstnanci na obecním úřadě jsou zaměstnaní v rámci možností. Obecně se jedná o 1 HPP a dále zaměstnanci na dohody.

Využívání veřejně prospěšných prací

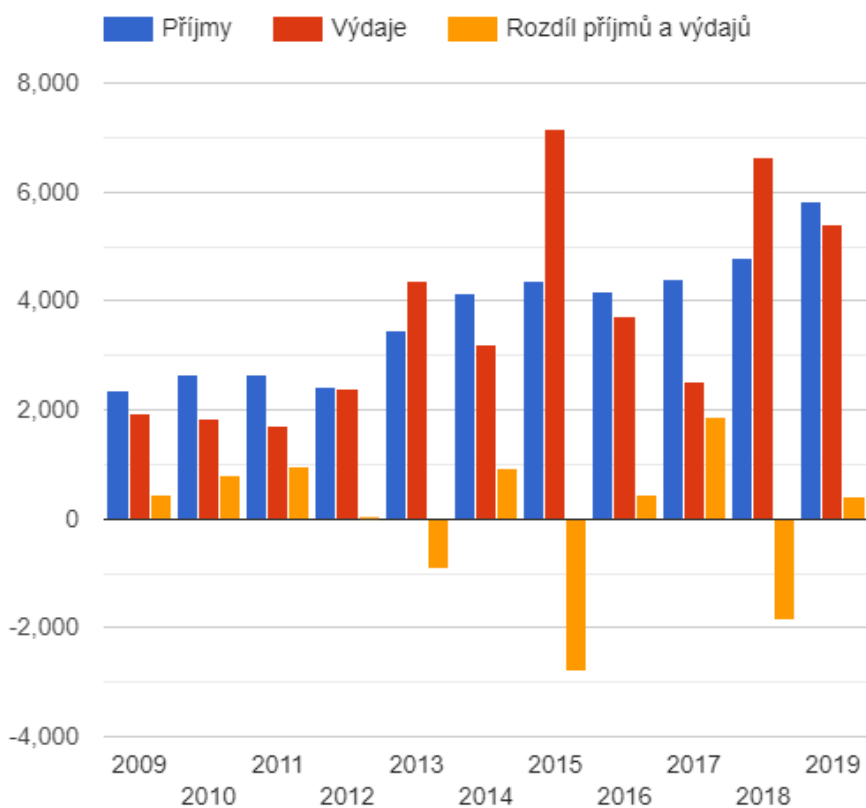
Díky spolupráci s úřadem práce se daří využívat také veřejně prospěšné pracovníky.

Hospodaření a majetek obce

Obec udržuje svůj rozpočet dlouhodobě vyrovnaný. V letech, kdy byl zaznamenán schodek, byla daná skutečnost způsobena nutností předfinancování dotačních projektů či výdaji, které byly nutné z pohledu budoucího rozvoje obce.

V roce se jednalo o koupi bytového domu, v roce 2015 o výstavbu vodovodního řádu a v roce 2018 o rekonstrukci bytového domu.

Vývoj rozpočtového hospodaření v obci Nosálov v letech 2009 - 2019 (v tis. Kč)

Zdroj: ČSÚ

Nemovitý majetek obce

Kromě množství pozemků má obec ve vlastnictví stavbu - bytový dům s č.p. 78, budova OÚ, budova staré školy.

Bezpečnost

Řízení krizových situací

Obec je napojena na portál Středočeského kraje a na jeho krizový štáb.

Rizika živelních pohrom a jejich předcházení

Vzhledem k poloze obce a charakteru prostředí zde, jsou největším rizikem bouře a vítr a s tím spojené spadlé stromy a výpadky elektřiny. Jako eliminace těchto situací se pak jeví vykáčení rizikových zón se stromy, které by mohly být ohrožením.

Začlenění do integrovaného záchranného systému

Obec má zajištěnu smlouvu s hasiči Mšeno, kteří zasahují při mimořádných událostech.

Varování obyvatel před nebezpečím

I přes obecní rozhlas je nejlepším a nejrychlejším způsobem varování prostřednictvím SMS zpráv.

Míra kriminality

Kriminalita není v obci sledována. Velkým problémem jsou však černé skládky a zanechávání objemného odpadu u kontejnerů, nejvíce nerezidenty a náhodně projíždějícími lidmi. Je uvažováno o monitorování těchto míst.

Vnější vztahy a vazby

Členství obce v organizacích a sdruženích

- Svaz měst a obcí ČR,
- Sdružení obcí Kokořínska,
- MAS Vyhlídky, z.s.,
- Kokořínský SOK - doprava

Obec shledává zapojení v těchto organizacích jako velký přínos.

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT analýza

Silné stránky

- Klidná obec
- Umístění v nádherné přírodě
- Podpora spolku
- Pořádání obecních kulturních a společenských akcí
- Hojné zastoupení regionální produkce
- Turisticky atraktivní obec
- Nízká míra nezaměstnanosti
- Vzdálenost k větším městům
- Památková rezervace
- Umístění v CHKO
- Vyrovnaný rozpočet
- Členství ve sdruženích a organizacích

Slabé stránky

- Malé zastoupení spolkové činnosti
- Absence některých druhů technické infrastruktury
- Nerespektování dopravních nařízení velkoobjemnými vozidly
- Nedostatek prostor pro volnočasové využití

Příležitosti

- Úprava prostředí obce díky pozemkovým úpravám
- Vybudování volnočasového hřiště
- Oprava a údržba obecního majetku
- Využití budovy staré školy
- Zeleň v obci
- Zlepšení stavu internetového připojení

Hrozby

- Nedostatek finančních prostředků
- Nevyhovující dotační možnosti
- Příliš velká konkurence při podávání projektových žádostí

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Vize zobrazuje představu, jak by měla obec vypadat v časovém horizontu 10-20 let. Zobrazuje cílový stav, kterého chce obec dosáhnout. Obec je formulována v přítomném čase, jako by již daný stav nastal.

Vize obce Nosálov

Obec Nosálov je obcí v klidném prostředí Chráněné krajinné oblasti, je zde zajištěna dostatečná technická infrastruktura a je vyřešena situace s porušováním zákazů nákladními vozidly. Je zde vybudováno zázemí pro trávení volného času případně pro konání menších kulturních a sportovních akcí. Majetek obce je udržován a plně a vhodně využíván. V obci panuje přátelská atmosféra.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

 Vysoká důležitost   Střední důležitost   Nízká důležitost

Cíl: „Příroda a čistota obce“

Opatření: „Péče o vodní plochy v obci“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Oprava požární nádrže“	2021 - 2026	obec	-	Vlastní + externí
Opatření: „Odpadové hospodářství“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Sběrné hnízdo v části Příbohy“	2021 - 2030	obec	-	Vlastní + externí

Cíl: „Zlepšení prostředí obce“

Opatření: „Opravy nemovitých objektů“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Oprava obecního úřadu“	2021 - 2030	obec	-	Vlastní + externí
 „Autobusová zastávka Libovice“ špatný stav, nutnost domluvy	2021 - 2030	obec	-	Vlastní + externí
Opatření: „Zeleň v obci“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Výsadba zeleně“ za bytovým domem	2021 - 2030	obec	-	Vlastní + externí
Opatření: „Dispoziční úpravy území obce“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
 „Změna územního plánu“	2021 - 2030	obec	-	Vlastní
 „Komplexní pozemkové úpravy“	2021 - 2022	obec	-	Vlastní

Cíl: „Zajištění podmínek pro lepší život v obci”

Opatření: „Využití budovy staré školy”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Možnost využití nevyužívaných prostor budovy staré školy” např.: infocentrum, knihovna, galerie, zázemí pro maminky s dětmi, prostory pro zájmové činnosti	2021 - 2030	obec	-	Vlastní + externí
Opatření: „Zlepšení společenského života v obci”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆️ „Podpora společenského života v obci”	-		-	
⬆️ „Zajištění lepších podmínek pro kulturní a zájmové činnosti v obci”	-		-	
Opatření: „Sítě pro internet”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆️ „Zlepšení stavu internetového připojení”	2021 - 2030	obec	-	Vlastní + externí

Cíl: „Sport a volný čas”

Opatření: „Využití prostoru za bytovým domem č.p. 100/2”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆️ „Vybudování workoutového hřiště”	2021 - 2022	obec	-	Vlastní + externí
Opatření: „Zázemí na hřišti”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Vybudování zázemí na hřišti” zastřešené sezení, popř. kulturní a sportovní zázemí pro návštěvníky hřiště	2021 - 2030	obec	-	Vlastní + externí

B.3 Podpora realizace programu

Realizace programu rozvoje obce

Za zajištění realizace programu rozvoje je zodpovědný starosta, místostarosta a zastupitelstvo. Zastupitelstvo, starosta, místostarosta obce koordinují všechny činnosti a aktivity, které povedou k naplnění Programu rozvoje obce. Úspěšnost realizace PRO a naplnění jednotlivých cílů závisí také na efektivní spolupráci všech aktérů, kterými je samotná obec, spolky, občané a subjekty v obci.

Zajišťování a naplňování programu rozvoje obce Nosálov

Zajištění naplnění programu bude mít na starosti zastupitelstvo, v čele se starostou obce.

Monitoring plnění Programu rozvoje obce

Sledování bude probíhat prostřednictvím Zprávy o plnění, která bude přednesena na zastupitelstvu obce vždy k 31.12. Za zpracování zprávy o plnění je zodpovědný místostarosta obce, který zajišťuje sběr dat potřebný pro monitoring a hodnocení plnění. Hodnocení plnění probíhá na zastupitelstvu obce. Je sledováno zejména:

- naplňování aktivit, které byly na daný rok naplánovány, jejich realizace, či případná nerealizace a důvod proč nebyly realizovány
- projednání změn PRO
- schvalování aktualizace

Spolu s těmito aktivitami bude prováděno i přehodnocování jednotlivých záměrů z hlediska jejich možnosti a potřebnosti jejich realizace a bude také zkontrolováno nastavení priorit záměrů.

Aktualizace PRO

Program rozvoje obce je nutno průběžně upravovat a aktualizovat jeho části. Dílčí revize budou probíhat v případě potřeby - úpravy stávajících aktivit, zařazení nových či vyřazení neaktuálních. Pro tyto úpravy není třeba schválení zastupitelstvem. velké a zásadní aktualizace budou vždy schváleny zastupitelstvem obce.

Zpřístupnění dokumentu

Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.